

18.64x11.8	36	עמוד 26	משפחה - בתוך המשפחה	13.11.2008	15693009-3
משרד עורכי דין ביין ושו - 24350					

לערוך קניות, אם ממילא איש אינו מגיע לבקר? לשם מה לטפח את הבית, אם בתוך דקות ספורות הוא עלול להיהפך לעיי חרבות? לתקן שמשות כולם יודעים, אך מי יכול לפצות אותנו על הסבל הנפשי הנגרם מהמצב הביטחוני הנורא המתמשך בלי סוף? לדיכאון הזה יש בכלל מחיר?"

"אין שום פיצוי על נזק נפשי, ישיר או עקיף, הנגרם מפעולות איבה", מסכים בצער עו"ד ביין. "כמובן, אין ולא יהיה שום פיצוי על ירידת ערך הדירות, על האבטלה הגואה ואפילו על הישגים לימודיים נמוכים של הילדים הנמצאים בקו האש. אם על כסף מזומן אין פיצוי, וגם הסכום הניתן על פגיעה ברהיטים או בחפצים אחרים מוגבל לתקרה מסוימת, מי מדבר בכלל על פיצוי על נזק נפשי, העשוי להגיע למאות מיליונים, אם תוגש תביעה כזו? אפילו ביטוח פרטי מכסה נזקים של רעידת אדמה, אולם לא נזקי רקטות. אני באמת מצדיע לכל אותם אנשים הממשיכים להתמודד יום יום עם שגרת חיים מסוכנת ומטורפת, שאין לה אח ורע בשום מקום אחר בעולם."

"רק בורא עולם יכול לעזור", מחדד יצחק חזן. "המגורים בשדרות גרמו לנו לחוש ולהרגיש כי אנו תלויים בלעדית בחסדיו של השם יתברך, שרק הוא מכוון את הרקטות בהשגחה פרטית מדוקדקת. מזמן למדנו לא להשליך את יהבנו על שום גורם מדיני, צבאי או ביטחוני, אלא להישען רק על רחמיו וחסדיו של הכל יכול." ■

מגעגועים, אולם האם אני בכלל יכולה לתבוע פיצוי על כל הצער הזה? איך ניתן לכמת אותו בכלל? ביתה של חברה שלי ספג פגיעה ישירה של רקטה, והארון בחדר השינה נהרס לחלוטין. בארון הזה שכנו כל אלבומי התמונות, שתיעדו את נישואיה, את שנות ילדותם של ילדיה, וגם את הנכדים הרבים שיש לה. על פי החוק, אין כל פיצוי כספי לחפצים מעין אלו. אך גם לו היה, לא היה בכך כל פיצוי לעגמת הנפש הרבה שנגרמה לה.

"יש לי שכנה צעירה, אם לילדים קטנים, שעבדה עד לא מכבר במשרה מלאה עד לשעות הערב, והשאירה את ילדיה בהשגחת שמרטפית", ממשיכה גב' לוי. "לאחר המקרים הטרגיים שקרו בעיה, הילדים חוששים להישאר ללא אימם, והיא נאלצה בצער לעזוב את עבודתה המכניסה. פיצויים היא לא קיבלה עד עצם היום הזה, ומי בכלל יודע אם היא תקבל, מאחר שהיא התפטרה ולא פוטרה. האם זה הוגן? חברי הכנסת ואפילו אנשי מס הכנסה אינם מודעים לסבל הנורא שעובר עלינו. גם אם נקבל פיצוי כספי הולם על כל הדברים הללו עדיין מדובר בנזק כבד מנשוא."

"הדיכאון נוגס בנו בכל פה", מוסיפה רבקה פרץ מאשקלון שמן למדורת התסכול וחוסר האונים הכללית. "התושבים אצלנו מתחלקים לשתי קבוצות: נפגעי חרדה ונפגעי דיכאון וייאוש. קשה לדעת איזו קבוצה אומללה יותר, אולם לשתיהן אין כל יכולת לנהל חיים נורמליים מתוך חדוות עשייה. לשם מה

מתפתח מעגל קסמים של עוני קולקטיבי גדל והולך, שאיש לא יכול לדעת מתי ייפסק.

"אני כבר אדם מבוגר, השתתפתי בכל מלחמות ישראל, ואני לא מפחד. לעומת זאת, הילדים שלי מפחדים מאוד לצאת מהבית. בכלל, כל אדם שני בשדרות הוא מוכה חרדה, גם אם לא נחשב אי פעם לנפגע הולם. אנחנו צריכים פסיכולוגים כמספר התושבים כמעט, אבל אין לנו אפשרות לשלם להם. יש לי ילדים נשואים בכל רחבי הארץ, המפצירים בי כל שבוע מחדש לבוא ולגור אצלם. אני אומר להם: לו היה מדובר במצב הדומה לזה שהיה ביישובי הצפון בימי מלחמת לבנון השנייה, היה על מה לדבר. אבל איך אפשר לעזוב את הבית לתקופה בלתי מוגדרת, היכולה להתפרס על פני שנים? האם אנשי מס הכנסה יכולים לפצות אותנו על כל הדברים הללו? האם מישהו מכיר בנפגע חרדה כמי שזכאי לפיצוי, לכל הפחות לטיפול פסיכולוגי מסובסד?"

"יש לי בן הלומד בכולל בשדרות. פעמים רבות הוא נאלץ להישאר בבית בשל המצב הביטחוני הקשה והנפילות התכופות, וכידוע, לימוד בבית אינו דומה כלל ללימוד בכולל, בחברותא, עם כולם. האם יש בכלל דרך לאמוד את הנזק הזה, את שוויה של שעת לימוד תורה?" הוא מסיים בכאב עצור.

גב' שרה לוי מעלה לדיון נקודה נוספת. "בשנה וחצי האחרונות איש אינו מבקר כאן. כאישה מבוגרת קשה לי מאוד לקום ולנסוע כדי לראות את הילדים והנכדים, והם מצדם מפחדים להגיע. אני 'נמסה'